

ԲԵԳԼԱՐ ԱՄԻՐՋԱՆԸ՝ ՕՊԵՐԱՅԻՆ ԵՐԳԻՉ

ԳՈՌ ՍԱԼՆԱԶԱՐՅԱՆ

Սույն հոդվածը հայ առաջին բարիտոն, «Bell canto» ոճի փայլուն ներկայացուցիչ Բեգլար Ամիրջանի (1868-1937) օպերային գործունեության մասին է: Իր երկացանկում Բ. Ամիրջանն ունեցել է ավելի քան 50 օպերա և ելույթներ է ունեցել Իտալիայում (1894-1895), Ռուսաստանի մի շարք խոշոր քաղաքներում (1895-1903, 1904-1916), Թիֆլիսում (1903-1904):

Քանալի բաներ – «Bell canto», Բեգլար Ամիրջան, հայ առաջին բարիտոն, օպերային արվեստ:

Հայ առաջին բարիտոն Բեգլար Ամիրջանի (1868-1937) օպերային գործունեությունը սկսվում է Միլանի կոնսերվատորիան գերազանցությամբ ավարտելուց անմիջապես հետո՝ 1894 թվականին:

Միլանի կոնսերվատորիայի ավարտական քննությունները միշտն էլ եղել են երաժշտասեր հասարակության ուշադրության կենտրոնում: Դրանց ներկա էին գտնվում նաև իմպրեսարիոներ, ովքեր տաղանդավոր ուսանողներին անմիջապես հրավիրում էին այս կամ այն թատրոնում երգելու:

Բ. Ամիրջանի պես տաղանդավոր երիտասարդը չէր կարող վրիպել փորձառու մասնագետների աչքից, և կոնսերվատորիան ավարտելուց անմիջապես հետո նրան առաջարկում են Իտալիայի տարբեր քաղաքներում շրջագայելու և երգելու պայմանագիր:

Բ. Ամիրջանի դեբյուտը՝ Շառլ Գունոյի «Ֆաուստ» օպերայում, տեղի է ունեցել սեպտեմբերի 1-ին Կիոջայում (Վենետիկի նահանգ, ներկայումս՝ Chioggia, VE, Italia, Կիոջա): Ամիրջանը հանդես է եկել Վալենտինի դերերգով: Իր ինքնակենսագրության մեջ Բ. Ամիրջանը մանրամասն ներկայացնում է, թե ինչպես է անցել իր դեբյուտային ներկայացումը: «Երեկոյան ժամը 6-ից ես արդեն գտնվում էի թատրոնում ու հագնում Վալենտինի շորերը ու պատրաստվում էի: Թե՛ Ֆաուստը և թե՛ Մեֆիստոֆելը իտալացի հայտնի արտիստներ էին և շատ լավ էին ելույթ ունենում: Սկսվեց երկրորդ գործողությունը, խումբը կատարեց իր մասը, ահա լսվեցին Վալենտինի դուրս գալու ակորդները: Ես կանգնած եմ կուլիսների առաջ, ձեռքս առած Մարգարիտի պատկերով մեղալիոն, ու առաջ եմ գալիս: Սիրտս անհանգիստ էր, ու ձեռքերս դողդողում էին: Հետևիցս թե՛ անտրեպրենյորը և թե՛ ռեժիսորը բավականին բարձր ծայնով քաջալերում էին ինձ: Հենց բերանս բացեցի և առաջին նախադասությունը երգեցի, այնպիսի ծայն հնչեց, մանավանդ աղոթքի տեսարանի ժամանակ, որ

ամբողջ հասարակությունը ոտքի բարձրացավ և ծափահարելով ու «բրավո» կանչելով՝ ստիպեցին կրկնել աղոթքը: Ինչ ասել կուզե, որ ես, հափշտակված իմ հաջողությանս վերա, ավելի ազատ և վստահ տվի ծայնիս ազատություն, բարձր նոտան պահեցի այնքան, որ հասարակությունը սկսեց ծափահարել»¹:

Ներկայացումից առաջ դերյուտանտի լարվածությունը, արտիստական հուզմունքից բացի, բացատրվում էր նաև այն հանգամանքով, որ Կիոջայում փորձերի ժամանակ Ամիրջանին էին մոտեցել երաժշտական տարբեր թերթերի ներկայացուցիչներ և պահանջել օպերային երգչից, որպեսզի նա անպայման բաժանորդագրվի, հակառակ դեպքում՝ մամուլում ոչ մի բառ չեն գրի իր մասին: Ամիրջանը բաժանորդագրվել է, քանի որ այդքան էլ թանկ չէր բաժանորդագրությունը: Իսկ դրանից հետո առանց այդ էլ արդեն բավական լարված վիճակում գտնվող երգչին էին մոտեցել Վենետիկի կլակետորները² և պահանջել 300 լիրա, իսկ Մարգարիտի դերը կատարող Ջուստ ազգանունով լեհուհուց՝ 500 լիրա, որպեսզի ծափահարեն և հաջողություն բերեն: Ո՛չ Ամիրջանը և ո՛չ էլ Ջուստն կլակետորներին վճարելու փող չունեին, և վերջիններս հեռանում են սպառնալիքներով, թե անպատճառ կսուլեն երկուսին էլ, հենց որ նրանք երևան բեմում: Իհարկե, այս փաստը չէր կարող դրական ազդել օպերային արվեստում դեռևս իր առաջին քայլերն անող հայ երգչի վրա: Նա վախեցած պատմել էր թատրոնի տնօրենին, բայց վերջինս հանգստացրել էր նրան՝ խոստանալով միջոցներ ձեռնարկել սպառնալիքները չեզոքացնելու ուղղությամբ և ավելացրել, որ նա անհանգստանալու պատճառ չունի, քանի որ նման բան կարող է պատահել վատ պատրաստված արտիստների հետ, իսկ ինքը հրաշալի կլինի Վալենտինի դերում և մեծ հաջողություն կունենա:

Ներկայացումն անցնում է շատ մեծ հաջողությամբ, և Ամիրջանն ինքն էլ հենց գրում է. «Ու՛ր կորան ինձ վախեցնող կլակետորները՝ մնաց ինձ համար անհայտ»³:

Թեև Բ. Ամիրջանը վոնդել էր իր մոտ եկած տարբեր լրագրողների, ովքեր գովասանական ռեցենզիաներ գրելու համար դարձյալ գումար էին պահանջել, այնուամենայնիվ, իտալական մամուլը նոր երգչի հասցեին արտա-

¹ Տե՛ս ԳԱԹ, երաժշտական բաժին, Բ. Ամիրջանի ֆ., «Իմ կենսագրությունս», N 1 (ա, բ, գ):

² Ծափահարողներ, ովքեր փող էին վերցնում երգիչների և, առհասարակ, բեմ դուրս եկողների համար արհեստական կերպով հաջողություն ստեղծելու նպատակով:

³ Տե՛ս ԳԱԹ, երաժշտական բաժին, Բ. Ամիրջանի ֆ., «Իմ կենսագրությունս», N 1 (ա, բ, գ):

հայտնվում է թեև համեստ, բայց շատ դրական: Միլանի «Rivista Teatrale Melodrammatica» լրագիրն արձանագրում է, որ «Ֆաուստի» առաջին և երկրորդ ներկայացումներն անցել են կատարյալ հաջողությամբ: Բարիտոն Ամիրջանը շնորհալի երգիչ է և «Бог всецелый»⁴ ռոմանսը բուռն ծափահարություններով է ընդունվել: Նրան ծափահարեցին ամբողջ ներկայացման ժամանակ, մանավանդ՝ մահվան տեսարանում⁵:

Իսկ Վենետիկի «Il Gazzettino» լրագիրը գրում է. «Կիոջայում երբեք չինչա՞ծ «Ֆաուստը» մեծ հաջողություն ունեցավ: Բեզլար Ամիրջանը, որ իր նորամուտն էր նշում, շատ հմուտ էր Վալենտինի դերում իր ուժեղ ու լայնածավալ ձայնով, երգեցողության ազատ հնչողությամբ և փորձառու արտիստին հատուկ խաղով: Ի սրտե շնորհավորում ենք»⁶:

Մի քանի ամսում Ամիրջանն այնքան է ընտելանում բեմին ու այնպիսի վստահությամբ է կատարում իր դերերգերը, որ հանդիսատեսը նրան տեսնելուն պես սկսում էր ծափահարել:

Կիոջայում Ամիրջանը հանդես է գալիս Շ. Գունոյի «Ֆաուստ»-ում Վալենտինի և Վ. Բելինիի «Պուրիտաններ» օպերայում՝ Ռիկարդոյի դերերգերով: Կիոջայից հետո թատերախումբը մեկնում են Ջենովա, որտեղ ներկայացնում են արդեն մեծ հաջողության ունեցած «Ֆաուստն» ու Գաետանո Դոնիցետիի «Ֆավորիտուհի» օպերան, որտեղ Ամիրջանը կատարել է Կաստիլիայի թագավոր Ալֆոնս IX-ի դերերգը:

Ջենովայից հետո Ամիրջանը երգում է Թուրին քաղաքում և Միլանի հոչակավոր «Լա Սկալա» օպերայի թատրոնում:

Ուսումնասիրելով «Բազմավեպի» 1895թ. հուլիս ամսվա համարը պարզեցինք, որ Ջենովայում տեղի ունեցած Դոնիցետիի «Լուչիա դի Լամերմուր» և «Ֆավորիտուհի» օպերաներում Բ. Ամիրջանի խաղընկերն է եղել հայ նշանավոր օպերային երգիչ, տենոր Արշակ Կոստանյանը: Տեղի «Suplemento al Caffaro» լրագիրը գրում է, որ 1895թ. հունիսի 1-ի և 16-ի Ջենովայում տեղի ունեցած օպերային ներկայացումներն անցել են լեփ-լեցուն դափիճներում: Հանդիսատեսը շատ բարձր է գնահատել հայ տաղանդավոր օպերային երգիչների ելույթները և անվերջանալի ծափահարություններով ստիպել է մի քանի անգամ կրկնել օպերաներից լավագույն հատվածները⁷:

⁴ Խոսքը Վալենտինի «Avant de quitter» («Նախքան հեռանալը») արիայի մասին է:

⁵ Տե՛ս «Արձագանք», Գիտություն և արվեստ, Թիֆլիս, հոկտեմբերի 5, N 115, 1894:

⁶ Տե՛ս նույն տեղում:

⁷ Տե՛ս Հայ թատերգակց յիտալիա, «Բազմավեպ», Վենետիկ, 1895, N 7, էջ 334-335:

Այսպիսի հաջողություններից հետո միանգամայն տրամաբանական է, որ հենց իր առաջին պայմանագրի ավարտից հետո Բ. Ամիրջանն անմիջապես ուրիշ առաջարկներ է ստանում: Երգիչը կանգնում է ընտրության առջև՝ գնալ Իսպանիա և Բարսելոնից շարունակել իր հաղթարշավը Եվրոպայում, թե՛ կնքել պայմանագիր ու մեկնել հեռավոր Հարավային Ամերիկա՝ երգելու համաշխարհային օպերային հայտնի աստղերի հետ: Ամիրջանը որոշում է իտալական խմբի կազմում մեկնել Մոսկվա ու երգել «Էրմիտաժ» թատրոնում:

Մոսկվայի հանդիսատեսին Բ. Ամիրջանն առաջին անգամ ներկայանում է իր համար արդեն փառքի ուղի բացած Վալենտինի դերերգով: «Ֆաուստը» շատ մեծ տպավորություն է թողնում թե՛ հայ, թե՛ ռուս և թե՛ այլազգի հանդիսատեսի վրա:

«Էրմիտաժ» թատրոնի ընդհանուր դահլիճներից մեկում ի ցույց էին դրված Ամիրջանի՝ իտալական բեմերում ստացած պարգևներն ու, հատկապես, Միլանի կոնսերվատորիան ավարտելիս ստացած առաջին աստիճանի մեդալը: Այս ամենը չէր կարող չգրավել մոսկովյան հանդիսատեսի ուշադրությունը:

Բ.Ամիրջանի մոսկովյան գործունեությունը մեծ հռչակ և համբավ բերեց նրան: Ներկայացումից ներկայացում է՛լ ավելի էր ամրապնդվում տաղանդավոր երգչի՝ որպես փայլուն օպերային արտիստի, հեղինակությունը: Հանդիսատեսն այնքան էր ընդունում ու սիրում Ամիրջանին, որ վերջինս նրա պահանջով ստիպված էր լինում կրկնել այս կամ այն հերոսի արիաները կամ կավատիաները: Այսպես, Մոսկվայի «Էրմիտաժ» թատրոնում Բ. Ամիրջանի երկրորդ ներկայացումը Ջ.Վերդիի անմահ «Տրավիատան» էր: Նա մարմնավորում էր արիստոկրատ Ժորժ Ժերմոնի կերպարը: Մոսկովյան «Русский листок» օրաթերթի 1885թ. դեկտեմբերի 2-ի համարում այս մասին նշվում է, որ Ամիրջանը շատ ճաշակով երգեց 2-րդ գործողության մեջ Ժորժ Ժերմոնի արիան և այդ իսկ պատճառով հասարակության պահանջով ստիպված եղավ այն կրկնել⁸:

1895-1896 թթ. Մոսկվայի «Էրմիտաժ» թատրոնում Բ. Ամիրջանը հաջողությամբ հանդես է գալիս Գունյի «Ֆաուստ» (Վալենտին), Վերդիի «Տրավիատա» (Ժորժ Ժերմոն), «Ռիգոլետտո» (Ռիգոլետտո), «Տրուբադուր» (Կոմս դի Լունա) և «Աիդա» (Ամոնասրո) օպերաներում, որի արդյունքում Մոսկվայի

⁸ Տե՛ս ԳԱԹ, երաժշտական բաժին, Բ. Ամիրջանի ֆ., Մ. Թումանյանի հուշերը Ամիրջանի մասին, N 27:

կայսերական թատրոնն Ամիրջանին առաջարկում է փորձնական 2 ներկայացման մեջ հաջող հանդես գալու դեպքում կնքել 3 տարվա պայմանագիր՝ որպես թատրոնի առաջատար մեներգիչ:

Ամիրջանը պետք է հանդես գար Վերդիի «Աիդա» օպերայում Ամոնասրոյի և Գունյի «Ֆաուստ» օպերայում՝ Վալենտինի դերերգերով: Ներկայացումներն անցնում են շատ հաջող, և Բ. Ամիրջանը դառնում է Մոսկվայի Մեծ թատրոնի մեներգիչ:

Պայմանագրի ժամկետը լրանալուց հետո Ամիրջանի հետ Կայսերական թատրոնը վերստին պայմանագիր է կնքում 3 տարով, բայց այս անգամ՝ կրկնակի աշխատավարձով:

Մոսկվայի կայսերական Մեծ թատրոնում երգելուց բացի Ամիրջանը բազմաթիվ հյուրախաղերով հանդես է գալիս Ռուսաստանի այլ խոշոր քաղաքների օպերային թատրոններում ևս՝ Պերմում (1899-1900, 1902), Իրկուտսկում (1900-1901), Դոնի Ռոստովում (1901): 1901-ին Նիժնի Նովգորոդում Ալ. Բորոդինի «Իշխան Իգոր» օպերայում երգել է դեռ Մեծ թատրոնից իր խաղընկեր Ֆ. Շալյապինի հետ: Երգել է Կազանում, Սարատովում (Ն.Ի. Սոբոլչիկովի թատերախմբում), Աստրախանում (1901-1902), Վորոնեժում (1903), 1903-ին հանդես եկել Սիմֆերոպոլում, Կիևում, Խարկովում, Բաքվում:

Մոսկվայի Կայսերական մեծ թատրոնում ծառայելու յոթերորդ տարում՝ 1903-1904 թթ. սեզոնին ռուս հայտնի երգիչ, վոկալի դասատու և անտրեպրենյոր (իմպրեսարիո) Ն.Ն. Ֆիզները, ով վարձել էր Թիֆլիսի արքունական թատրոնը մի ամբողջ տարով, մի շարք այլ երգիչ-երգչուհիների հետ մեկտեղ, որպես առաջատար բարիտոնի, հրավիրում է Ամիրջանին: Ամիրջանը մեծ ուրախությամբ է ընդունում հրավերը, քանի որ կյանքում առաջին անգամ պիտի երգեր հայրենի քաղաքում: Ֆիզներն Ամիրջանին հրավիրել էր՝ հուսալով, որ հայ օպերային երգչի անունը թատրոնի հանդեպ կգրավի Թիֆլիսի բնակչության մեծ մասը կազմող հայ հասարակության ուշադրությունը: Եվ Ֆիզները չսխալվեց. հայ հանդիսատեսը մեծ ոգևորությամբ ընդունեց Ամիրջանին:

1904թ. հունվարի 10-ին է տեղի ունեցել Բ.Ամիրջանի բենեֆիսային ներկայացումը Թիֆլիսի արքունական թատրոնում: Բենեֆիսի համար Ամիրջանը ընտրել էր Ջ. Մեյերբերի «Աֆրիկուիին» օպերան, որտեղ մարմնավորում էր կոմպոզիտորի հորինած հնդկական հպարտ ցեղին պատկանող գերի Նելուսկոյի դերը: Այս դերը կատարողից պահանջում է ուժ և մեծ դիպպազոն և շատ հարմար էր Ամիրջանին: Նա Նելուսկոյի մեջ բացահայտեց ծայնի պատ-

շաճ շարժունակություն, որը և պահանջվում էր «Домосторе, царь морской непогоды»⁹-ին երգելու համար:

Ամիրջանը շատ աշխատասեր էր և շատ մանրակրկիտ էր ուսումնասիրում իր դերերը: Թերևս վերը նշվածի ապացույցը «Тифлисский листок» օրաթերթում տպված հետևյալ տողերն են. «Ինչ վերաբերում է Նելուսկոյի դերի մեկնաբանմանը, մենք մեզ ոչ կոմպետենտ ենք համարում այն հարցում, թե ինչպես պետք է մեկնաբանել անհայտ ցեղին պատկանող մարդու կերպարը: Կարող ենք միայն ասել, որ քայքի ժամանակ նոտան նոտայի հետևից այդպես շարտելը, ինչպես անում էր Ամիրջանը և այդպես բառացիորեն «վայրի» ծիծաղելը, ինչպես Ամիրջանն էր ծիծաղում, կարող էին անել միայն մարդիկ, որոնք պատկանում էին «Աֆրիկուի» մեջ բնակվող վայրի ցեղին»¹⁰:

Ավելին, Նելուսկոյին մարմնավորելու համար նա կրել է երկու մորուք: Բոլոր նրանց, ովքեր դեմ կլինեին այդպիսի մեկնաբանմանը Ամիրջանը կարող էր հարցնել. «Իսկ, ո՞ր երկիրն էր հայտնագործել Մայերբերյան Վասկո-դա-Գաման»¹¹, ո՞ր ռասային էին պատկանում այդ երկրում բնակվող ժողովուրդները և ո՞ւմ է հայտնի, որ նրանք ունեին մեկ մորուք, այլ ոչ թե երկու կամ երեք»¹²:

Թիֆլիսի արքունական թատրոնում 1903-1904 թթ. Բ. Ամիրջանը կերտել է նաև Դևի («Դև», Ռուբինշտեյն), Տոնիոյի («Պայացներ», Լեոնկավալլո), Էսկամիլիոյի («Կարմեն», Բիզե), Տոմսկու («Պիկովայա դամա», Չայկովսկի), Գրյազնոյի («Թագավորի հարսնացուն», Ռիմսկի-Կորսակով), Ռիգոլետտոյի («Ռիգոլետտո», Վերդի), Ամոնասրոյի («Աիդա», Վերդի), Վալենտինի («Ֆաուստ», Գունո), Տրոեկուրևի («Դուբրովսկի», Նապրավնիկ), Ռենատոյի («Պարահանդես-դիմակահանդես», Վերդի) օպերային կերպարները:

Մեր ուսումնասիրության ընթացքում պարզեցինք, որ Թիֆլիսի արքունական թատրոնում և այլ համերգներում հանդես գալուց բացի, Բ. Ամիրջանը 1903-ին Թիֆլիսում «Գրամոֆոն» ընկերության ձայնապնակների վրա ձայնագրել է 5 ստեղծագործություն՝

1. Պ. Չայկովսկի՝ «Եվգենի Օնեգին», Օնեգինի "Увы, сомненья нет"

⁹ Խոսքը, հավանաբար, «Adamastor, roi des vagues profondes» («Адамастор, грозный царь океана») բալլադի մասին է:

¹⁰ Տե՛ս ԳԱԹ, Երաժշտական բաժին, Բ. Ամիրջանի ֆ., N 276:

¹¹ Ամիրջանի բենեֆիսային «Աֆրիկուի» ներկայացման մեջ Վասկո-դա-Գամայի դերը կատարում էր կայսերական թատրոնների արտիստ, Թիֆլիսյան արքունական թատրոնի 1903-1904 թթ. անտրեպրենյոր, տենոր Ն.Ն. Ֆիզները:

¹² Տե՛ս ԳԱԹ, Երաժշտական բաժին, Բ. Ամիրջանի ֆ., N 276:

- («Ավաղ, կասկած չկա») արիողն, 3-րդ գործողություն:
2. Ա. Վերստովսկի՝ «Ասկուդի գերեզմանը», Անհայտի "В старину живали деды" («Հնում ապրում էին պապերը») արիան, 1-ին գործողություն:
 3. Պ. Չայկովսկի՝ «Իդլանտա», Արևելյան մեղեդի (հավանաբար խոսքը Էբն-Խակիայի «Два мира» («Երկու աշխարհ») մենախոսություն-արիայի մասին է):
 4. Լ. Դելիբ՝ «Լակմե», Նիլականտի «Lakmé ton doux regard se voile» («Լակմե, քո քաղցր հայացքը կարծես առագաստ է») արիան, 2-րդ գործողություն:
 5. Ալ. Բորոդին՝ «Իշխան Իգոր», Իգորի «Ни сна, ни отдыха...» («Ո՛չ քուն, ո՛չ հանգիստ...») արիան, 2-րդ գործողություն¹³:

1904-ին, Թիֆլիսից վերադառնալով, Ամիրջանը տեղեկանում է, որ ինքն այլևս Մոսկվայի կայսերական թատրոնի մեներգիչ չէ: Նա տեղափոխվում է Պետերբուրգ և դառնում Պետերբուրգի ժողովրդական տան օպերայի մեներգիչ: Այստեղ ռուս, հայ և վրաց հասարակությանն արդեն քաջ հայտնի օպերային երգիչն աշխատում է 1904-1916 թթ.: Բ. Ամիրջանն այս տարիներին ոչ միայն փայլուն հանդես է եկել Պետերբուրգի ժողովրդական տան օպերայի բեմում, այլև երգել ռուսական խոշոր քաղաքների օպերային թատրոններում և բազմաթիվ, այդ թվում՝ բարեգործական, համերգներում¹⁴:

1916-ին Ամիրջանը իր մոր ծանր առողջական դրության մասին հեռագիր է ստանում: Ամիրջանը ուղևորվում է Թիֆլիս և այնտեղ է մնում մինչև իր կյանքի վերջը: Հենց այս՝ 1916 թվականն էլ վերջինն էր Ամիրջանի օպերային պրոֆեսիոնալ գործունեության մեջ: 1916-ից Ամիրջանն իրեն լիովին նվիրել է մանկավարժական աշխատանքին:

Ամփոփելով Բ. Ամիրջանի օպերային գործունեության հետազոտումը՝ կարող ենք կատարել հետևյալ եզրահանգումները:

1. Բ. Ամիրջանի օպերային գործունեությունը սկսվել է 1894-ին՝ Միլանի կոնսերվատորիան գերազանցությամբ ավարտելուց անմիջապես հետո:
2. Բ. Ամիրջանի օպերային գործունեությունը պայմանականորեն կարելի

¹³ St'u CAT2, The Russian Catalogue Amour, Allan Kelly, 10 February, 2007:

¹⁴ Բարեգործական համերգներ հոգուտ տարբեր ուսումնական հաստատություններում սովորող կարիքավոր աշակերտների և ուսանողների, Անդրկովկասի աղքատ աղբեջանների, Պետերբուրգի հայ ուսանողների, ռուս-թուրքական պատերազմից տուժած հայ զաղթականների, կանանց առողջության պահպանման, առևտրային վարժարանի գրադարանի միջոցների ավելացման համար և այլն:

է բաժանել 4 շրջանի. իտալական (1894-1895), մոսկովյան (1895-1902), թիֆլիսյան (1903-1904) և պետերբուրգյան (1904-1916):

3. Արտիստական գործունեության ընթացքում Բ.Ամիրջանն իր խաղացանկում ունեցել է ավելի քան 50 օպերա, այդ թվում՝ Զ. Վերդիի «Ռիգոլետտո» (Ռիգոլետտո), «Տրավիատա» (Ժորժ Ժերմոն), «Տրուֆադուր» (Կոմս դի Լունա), «Աիդա» (Ամոնասար), «Պարահանդես-դիմակահանդես» (Ռենատո), «Օթելլո» (Յագո), «Էրնանի» (Դոն Կարլոս), Վ. Բելինիի «Պուրիտաններ» (Ռիկարդո), Գ. Դոնիցետիի «Ֆավորիտուհի» (Ալֆոնս), Ռ. Լեոնկավալլոյի «Պայացներ» (Կանիո), Զ. Մայերբերի «Հուգենոտներ» (Կոմս Նեվերս) և «Աֆրիկուհի» (Նելուսկո), Շ. Գունյի «Ֆաուստ» (Վալենտին), Ժ. Բիզեի «Կարմեն» (Էսկամիլիո), Լ. Դելիբի «Լակմե» (Նիլականտ), Ա. Վերստովսկու «Ասկուլադի գերեզմանը» (Անհայտ), Անտ. Ռուբինշտեյնի «Դևը» (Դև), Ալ. Բորոդինի «Իշխան Իգոր» (Իգոր), Պ. Չայկովսկու «Պիկովայա Դամա» (Տոմսկի), «Եվգենի Օնեգին» (Օնեգին) և «Իոլանտա» (Էբեն Խակիա), հանդես եկել ռուս և եվրոպական օպերային դասական երաժշտության բարիտոնային լավագույն դերերգերի կատարմամբ:

БЕГЛАР АМИРДЖАН – ОПЕРНЫЙ ПЕВЕЦ

ГОР САЛНАЗАРЯН

Данная статья посвящена оперному творчеству первого армянского баритона, яркого представителя “Bell Canto” Беглара Амирджана (1868-1937). Репертуар Б. Амирджана включал более 50 опер. Он выступал в Италии (1894-1895), в крупных городах России (1895-1903, 1904-1916), в Тифлисе.

Ключевые слова – “Bell canto”, Беглар Амирджан, первый армянский баритон, оперное творчество.

BEGLAR AMIRJAN – OPERA SINGER

GOR SALNAZARYAN

This article is about first Armenian baritone Beglar Amirdjan (1868-1937), who was one of the finest artist of “Bell Canto”. In his repertoire he had more than 50 operas. He performed on the stages of Italy (1894-1895), in the large cities of Russia (1895-1903, 1904-1916) and in Tbilisi (1903-1904).

Key words – “Bell canto”, Beglar Amirdjan, first Armenian baritone, opera arts.